

Suvestinė redakcija nuo 2012-09-01 iki 2016-03-23

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [35-1275](#), i. k. 1021100NUTA00000405

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2002 m. kovo 27 d. Nr. 405
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) 3.266 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:
Patvirtinti Vaiko globos organizavimo nuostatus (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 806
redakcija)

VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko globos organizavimo nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje likusio be tėvų globos vaiko bendruosius vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos) bei vaiko globos (rūpybos) organizavimo pagrindus nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) formos.

2. Likusio be tėvų globos vaiko globa (rūpyba) organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija (Žin., 1992, Nr. [33-1014](#)), Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymu (Žin., 2008, Nr. [137-5366](#)), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [33-807](#)), Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [36-1340](#)), Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (Žin., 2006, Nr. [17-589](#)), Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymu (Žin., 2010, Nr. [25-1176](#)), vaiko laikinosios globos (rūpybos) organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais, kitais teisės aktais ir Nuostatais.

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Likęs be tėvų globos vaikas – vaikas:

kurio abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs;

kurio abu tėvai nežinomi (rastas vaikas);

kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų yra dingęs ir jų ieškoma;

kurio abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų teismo paskelbtas mirusiu arba pripažintas nežinia kur esančiu;

kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas neveiksniumu;

kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali juo rūpintis dėl savo ligos, suėmimo, baudmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių;

kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų juo nesirūpina, nesidomi, jo neprižiūri, netinkamai jį auklėja, naudoja fizinį ar psichinį smurtą ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui ir kuris teisės aktų nustatyta tvarka paimtas iš šeimos (kol teismo tvarka vaiko tėvams bus apribota tėvų valdžia);

kuris teisės aktų nustatyta tvarka yra atskirtas nuo abiejų tėvų arba turimo vienintelio iš tėvų;

kurio abiem tėvams arba turimam vieninteliam iš tėvų teisės aktų nustatyta tvarka laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia.

Vaiko globėjas (rūpintojas) –

nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis veiksnus fizinis asmuo arba šeimyna, socialinės globos įstaiga ar kitas viešasis juridinis asmuo, įstatymų nustatyta tvarka paskirti užtikrinti likusio be tėvų globos vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jam, jo teisėms ir teisėtiems interesams;

užsienyje gyvenantis veiksnus fizinis asmuo, turintis savo gyvenamosios vietos valstybės kompetentingų institucijų išduotą sutikimą ir (ar) leidimą vykdyti vaiko nuolatinę globą (rūpybą).

4. Tais atvejais, kai Nuostatuose kalbama apie abi vaiko globos (rūpybos) rūšis, vartojama sąvoka „vaiko globa (rūpyba)“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) rūšių – sąvoka „vaiko laikinoji

globa (rūpyba)“ arba sąvoka „vaiko nuolatinė globa (rūpyba)“. Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos kituose teisės aktuose.

5. Vaiko globa (rūpyba) organizuojama vadovaujantis:

5.1. Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas), kituose teisės aktuose įtvirtintais bendraisiais vaiko teisių apsaugos ir vaiko globos (rūpybos) nustatymo principais;

5.2. vaiko, galinčio išreikšti savo nuomonę, išklausymu ir atsižvelgimu į jo nuomonę, kai sprendžiamas vaiko globos (rūpybos) nustatymas, pasibaigimas ir globėjo (rūpintojo) skyrimas.

6. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai yra šie:

6.1. pasirengimas vaiko globai (rūpybai);

6.2. vaiko globos (rūpybos) nustatymas;

6.3. vaiko globos (rūpybos) vykdymas;

6.4. vaiko globos (rūpybos) priežiūra;

6.5. vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas.

7. Vaiko globos (rūpybos) nustatymą organizuoja likusio be tėvų globos vaiko gyvenamosios arba radimo vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius, biuras, tarnyba (toliau – Vaiko teisių apsaugos skyrius).

8. Savivaldybė patvirtina sąrašą šeimų, šeimynų ir socialinės globos įstaigų, galinčių priimti likusį be tėvų globos vaiką bet kuriuo paros metu.

II. PASIRENGIMAS VAIKO GLOBAI (RŪPYBAI)

9. Pasirengimas vaiko globai (rūpybai) apima:

9.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), paiešką;

9.2. fizinio asmens patikrinimą: pradinį įvertinimą, mokymų, skirtų būsimiems globėjams (rūpintojams) pasirengti vaiko globai (rūpybai) (toliau – mokymai), organizavimą ir išvados dėl pasirengimo vaiko globai (rūpybai) parengimą;

9.3. sprendimo dėl fizinio asmens teikimo skirti vaiko globėju (rūpintoju) priėmimą.

10. Vaiko teisių apsaugos skyrius:

10.1. kartu su atestuotais socialiniais darbuotojais organizuoja fizinio asmens paiešką;

10.2. atlieka fizinio asmens pradinį įvertinimą;

10.3. priima sprendimą dėl teikimo skirti fizinį asmenį vaiko globėju (rūpintoju).

11. Atestuoti socialiniai darbuotojai:

11.1. organizuoja fizinio asmens mokymus;

11.2. įvertina fizinio asmens pasirengimą vaiko globai (rūpybai);

11.3. parengia išvadą dėl fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai).

12. Fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimas atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip 6 mėnesiai nuo jo rašytinio prašymo pateikimo dienos.

13. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju) (toliau – fizinis asmuo), savo gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos skyriui turi pateikti šiuos dokumentus:

13.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeiminių ir materialinę padėtį, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, globos (rūpybos) motyvus, pageidaujamų globoti (rūpintis) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

13.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją. Jei pateikiamas šiame punkte nurodyto dokumento originalas, jo kopiją pasidaro Vaiko teisių apsaugos skyrius;

13.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad fizinis asmuo neserga ligomis, kurių sąrašą teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

13.4. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad fizinis asmuo taptų vaiko globėju (rūpintoju).

14. Fizinis asmuo rašytiniame prašyme nurodo, ar sutinka, kad Vaiko teisių apsaugos skyrius pats savarankiškai surinktų šiame punkte nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją. Vaiko teisių apsaugos skyrius, gavęs fizinio asmens sutikimą, surenka:

14.1. duomenis, įrodančius fizinio asmens santuoką, jeigu fizinis asmuo susituokęs, ištuoką, jeigu fizinis asmuo išsituokęs, sutuoktinio mirtį, jeigu fizinis asmuo yra našlys (našlė);

14.2. duomenis, įrodančius fizinio asmens giminystę su vaiku, kurį norėtų globoti, jeigu jis yra vaiko giminaitis;

14.3. duomenis, įrodančius teismo santuokos pripažinimą negaliojančia, jeigu teismas santuoką pripažino negaliojančia;

14.4. duomenis, įrodančius sutuoktinių gyvenimą skyrium, jeigu yra teismo sprendimas dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium;

14.5. pažymą iš Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas) apie fizinio asmens teistumą už tyčinius nusikaltimus, o iš teritorinės policijos įstaigos – pažymą apie fizinio asmens administracinių teisės pažeidimų padarymą;

14.6. pažymą iš Informatikos ir ryšių departamento apie kartu su fiziniu asmeniu gyvenančių kitų fizinių asmenų teistumą už tyčinius nusikaltimus, o iš teritorinės policijos įstaigos – pažymą apie kartu su fiziniu asmeniu gyvenančių kitų fizinių asmenų administracinių teisės pažeidimų padarymą;

14.7. duomenis apie Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 2–5 punktuose nurodytus pagrindus.

15. Kai fizinis asmuo nesutinka, kad Vaiko teisių apsaugos skyrius surinktų Nuostatų 14.1–14.4 punktuose nurodytus duomenis, fizinis asmuo šiuos duomenis per 14 kalendorinių dienų nuo rašytinio prašymo pateikimo savarankiškai pateikia Vaiko teisių apsaugos skyriui. Vaiko teisių apsaugos skyrius, gavęs Nuostatų 14.1–14.4 punktuose nurodytus duomenis, surenka Nuostatų 14.5–14.7 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją. Jei per šiame punkte nurodytą laiką fizinis asmuo nepateikia visų nurodytų dokumentų ir informacijos, Vaiko teisių apsaugos skyrius per 5 kalendorines dienas prašymą grąžina jį pateikusiam fiziniam asmeniui.

16. Vaiko teisių apsaugos skyrius, įvertinęs Nuostatų 13.1–13.4, 14.1–14.7 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, priima sprendimą dėl fizinio asmens pradinio įvertinimo. Tais atvejais, kai nustatomas bent vienas iš Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje nurodytų pagrindų, yra priimamas sprendimas dėl fizinio asmens neigiamo pradinio įvertinimo ir apie tai raštu pranešama fiziniam asmeniui.

17. Fizinio asmens pradinis įvertinimas (Nuostatų 14–16 punktuose nustatyti veiksmai) atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip per 30 kalendorinių dienų nuo fizinio asmens rašytinio prašymo pateikimo. Jei fizinis asmuo nesutinka, kad Vaiko teisių apsaugos skyrius pats savarankiškai surinktų Nuostatų 14.1–14.7 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, fizinio asmens pradinis įvertinimas atliekamas per 14 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų pateikimo.

18. Vaiko teisių apsaugos skyrius, priėmęs sprendimą dėl fizinio asmens teigiamo pradinio įvertinimo, per 3 kalendorines dienas nuo šio sprendimo priėmimo pateikia jį ir Nuostatų 13.1–13.4, 14.1–14.7 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją atestuotiems socialiniams darbuotojams. Atestuoti socialiniai darbuotojai, gavę nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, per 3 kalendorines dienas praneša fiziniam asmeniui mokymų datą ir laiką.

19. Mokymai:

19.1. privalomi kiekvienam fiziniam asmeniui, dėl kurio teigiamo pradinio įvertinimo Vaiko teisių apsaugos skyrius priima sprendimą, išskyrus vaiko artimuosius giminaičius;

19.2. rekomenduojami vaiko artimiesiems giminaičiams, dėl kurių teigiamo pradinio įvertinimo Vaiko teisių apsaugos skyrius priima sprendimą, taip pat fizinio asmens sutuoktiniui ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui;

19.3. trunka ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo Nuostatų 18 punkte nurodyto sprendimo ir dokumentų, duomenų ir informacijos gavimo.

20. Atestuoti socialiniai darbuotojai per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnę kaip 30 kalendorinių dienų nuo mokymų pasibaigimo, parengia išvadą dėl fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ir pateikia ją Vaiko teisių apsaugos skyriui, jos kopiją – fiziniam asmeniui, o Nuostatų 18 punkte nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją grąžina juos pateikusiam Vaiko teisių apsaugos skyriui. Išvada nerengiama, jeigu Nuostatų 19.2 punkte nurodyti asmenys mokymuose nedalyvavo.

21. Išvadoje dėl pasirengimo vaiko globai (rūpybai) nurodoma fizinio asmens:

21.1. motyvai tapti vaiko globėju (rūpintoju) ir jų įvertinimas;

21.2. gebėjimas užtikrinti vaikui saugią aplinką ir jo vystymosi poreikius;

21.3. gebėjimas užtikrinti vaiko raidą ir jos sunkumų kompensavimą;

21.4. gebėjimas padėti vaikui įsigyti socialinių įgūdžių ir savarankiškumo;

21.5. gebėjimas užtikrinti ir stiprinti vaiko ryšius su jo biologine šeima.

Vertinant pasirengimą vaiko globai (rūpybai), aplinkybės, kurios nėra pagrindas atskirti vaiką nuo tėvų (tėvo ar motinos) ar apriboti tėvų valdžią, negali būti pagrindas neigiamai išvada dėl pasirengimo vaiko globai (rūpybai), išskyrus atvejus, kai tai prieštarautų imperatyvioms įstatymų normoms arba galėtų pažeisti vaiko globos (rūpybos) nustatymo principus.

22. Vaiko teisių apsaugos skyrius:

22.1. kartu su atestuotais socialiniais darbuotojais parenka likusiam be tėvų globos vaikui iš fizinių asmenų, gavusių atestuotų socialinių darbuotojų teigiamas išvadas dėl jų pasirengimo vaiko globai (rūpybai), tinkamiausią fizinį asmenį, atsižvelgdamas į vaiko poreikius, fizinio asmens gyvenimo būdą ir sąlygas, asmenines savybes ir pomėgius;

22.2. atnauja Nuostatų 13.3, 14.5–14.7 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją Nuostatų 14–15 punktuose nustatyta tvarka, jeigu nuo išvados gavimo dienos praėjo daugiau nei kalendoriniai metai;

22.3. priima sprendimą dėl pasirinkto fizinio asmens teikimo savivaldybei ar teismui skirti jį vaiko globėju (rūpintoju).

23. Fizinis asmuo, gavęs neigiamą išvadą, gali:

23.1. išnykus priežastims, dėl kurių buvo parengta neigiama išvada, kreiptis į Vaiko teisių apsaugos skyrių dėl išvados Nuostatų nustatyta tvarka gavimo;

23.2. teisės aktų nustatyta tvarka šią išvadą apskūsti teismui.

24. Vaiko teisių apsaugos skyrius priima sprendimą dėl socialinės globos įstaigos ar kito viešojo juridinio asmens teikimo skirti vaiko globėju (rūpintoju), vadovaudamasis socialinę globą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais dėl šių juridinių asmenų tinkamumo vykdyti vaiko socialinę globą.

III. VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) NUSTATYMAS IR VYKDYMAS

25. Kai, nustatant vaiko nuolatinę globą (rūpybą) šeimoje, vaiko globėju (rūpintoju) teikiamas skirti vaiko giminaitis, gyvenantis užsienyje ir turintis užsienio valstybės kompetentingų institucijų sutikimą ir (ar) leidimą vykdyti vaiko globą (rūpybą), Nuostatų 9.2 punkte nustatytos procedūros netaikomos.

26. Vaiko globėjas (rūpintojas) nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos užtikrina vaiko globos (rūpybos) vykdymą pagal vaiko globą (rūpybą) reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir Nuostatus, o socialinės globos – socialinę globą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

27. Vaiko globėjas (rūpintojas) nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos vykdo tinkamą globojamą (rūpinamą) vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jo teisėms ir teisėtiems interesams ir jų gynimą, kad būtų sukurta šeimos aplinka, užtikrinti vaiko vystymosi poreikiai, jo teisių ir teisėtų interesų įgyvendinimas.

28. Vaiko globėjas (rūpintojas) nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos sudaro tinkamas sąlygas Vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojams be apribojimų bendrauti su globojamu (rūpinamu) vaiku.

29. Vaiko globėjas (rūpintojas) bendradarbiauja su savivaldybės administracija, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Socialinės paramos skyriumi, kitomis savivaldybės, valstybės institucijomis ir įstaigomis, vaiko tėvais, atestuotais socialiniais darbuotojais rengiant vaiką įvaikinti, jį grąžinti tėvams arba keičiantis globėjui (rūpintojui) ir globos (rūpybos) vietai.

30. Nustačius vaikui globą (rūpybą) ir paskyrus vaiko globėją (rūpintoją), šis globėjas (rūpintojas) kartu su įstatymuose vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytomis teisėmis ir pareigomis:

30.1. privalo per 7 darbo dienas teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoti globojamo (rūpinamo) vaiko, gyvenančio kartu su globėju (rūpintoju), gyvenamąją vietą;

30.2. privalo gyventi kartu su globojamu (rūpinamu) vaiku, išskyrus atvejį, kai rūpintinis sulaukia 16 metų, o Vaiko teisių apsaugos skyrius duoda rūpintojui sutikimą gyventi skyrium;

30.3. gali dalyvauti globėjams (rūpintojams) skirtuose mokymuose.

31. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), sudaro, saugo ir papildo vaiko globos (rūpybos) bylą, kurioje turi būti su vaiku, globėju (rūpintoju) ir vaiko globos (rūpybos) nustatymu, vykdymu, priežiūra ir pasibaigimu susiję dokumentai.

32. Vaiko globėjas (rūpintojas) turi teisę susipažinti su vaiko globos (rūpybos) byloje esamais dokumentais ir gauti jų kopijas pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) reikalavimus.

33. Keičiantis šeimoje globojamo (rūpinamo) vaiko nuolatinės globos (rūpybos) vietai Lietuvoje arba šeimai persikeliant nuolat gyventi į užsienio valstybę, vaiko globėjas (rūpintojas) privalo:

33.1. likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki išvykimo, raštu pranešti gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos skyriui išvykimo datą ir naujos gyvenamosios vietos adresą;

33.2. per 7 darbo dienas iki išvykimo įstatymų nustatyta tvarka deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimą;

33.3. pranešti apie globėjo (rūpintojo) ir globojamo (rūpinamo) vaiko atvykimą kompetentingoms užsienio valstybės institucijoms ir Vaiko teisių apsaugos skyriui, kai jie persikelia nuolat gyventi į užsienio valstybę, neprisijungusią prie 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl valdžios institucijų teisių ir taikytinos teisės nepilnamečių teisių gynimo srityje (toliau – 1961 metų Hagos konvencija).

34. Vaiko teisių apsaugos skyrius:

34.1. gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) informaciją apie išvykimą nuolat gyventi į užsienį, per 7 kalendorines dienas praneša savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui apie šeimoje globojamo (rūpinamo) vaiko nuolatinės globos (rūpybos) vietos pakeitimą ir apie išvykimą pažymi Socialinės paramos informacinėje sistemoje (SPIS);

34.2. gavęs Nuostatų 33.3 punkte nurodytą informaciją, per 7 kalendorines dienas praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba).

IV. VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PRIEŽIŪRA

35. Vaiko globos (rūpybos) priežiūra apima:

35.1. globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymus;

35.2. vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūras;

35.3. vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūras.

36. Vaiko globą (rūpybą) nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos prižiūri Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), išskyrus Nuostatų 33.3, 37.1 ir 38 punktuose nustatytus atvejus.

37. Kai vaiko globos (rūpybos) vieta nustatyta ne tos savivaldybės, kurios Vaiko teisių apsaugos skyriaus teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), teritorijoje:

37.1. vaiko aplankymus Vaiko teisių apsaugos skyriaus, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), prašymu organizuoja vaiko globos (rūpybos) vietos Vaiko teisių apsaugos skyrius;

37.2. vaiko globos (rūpybos) peržiūras vaiko globos (rūpybos) vietos savivaldybėje organizuoja Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba).

38. Kai vaikas su globėju (rūpintoju) iš Lietuvos išvyksta nuolat gyventi į valstybę, prisijungusią prie 1961 metų Hagos konvencijos, vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdančias Vaiko teisių apsaugos skyrius per 7 kalendorines dienas nuo jų išvykimo praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai, o ši tarnyba pagal kompetenciją kreipiasi į tos valstybės kompetentingą socialinę instituciją, kad ši stebėtų atvykusio vaiko globą (rūpybą) ir prireikus užtikrintų tinkamą vaiko teisių apsaugą.

39. Kai vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdančiam Vaiko teisių apsaugos skyriui kyla įtarimas, kad išvykusio iš Lietuvos nuolat gyventi į užsienį globojamo (rūpinamo) vaiko teisėms ir interesams galbūt kyla grėsmė, Vaiko teisių apsaugos skyrius šią informaciją kartu su galimos grėsmės pagrįstumą patvirtinančiais duomenimis skubiai perduoda Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai, o ši pagal kompetenciją kreipiasi į tos užsienio valstybės kompetentingą socialinę instituciją ir perduoda šią informaciją kartu su prašymu stebėti atvykusią globėjų šeimą ir prireikus užtikrinti tinkamą vaiko teisių apsaugą.

40. Nustačius vaiko laikinąją globą (rūpybą), pirminis globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymas atliekamas ne vėliau kaip po mėnesio nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, kiti – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 4 kartus per metus.

41. Nustačius vaiko nuolatinę globą (rūpybą), pirminis globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymas atliekamas ne vėliau kaip po 3 mėnesių nuo vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo, kiti – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per pirmus nuolatinės globos (rūpybos) metus, o antrais ir paskesniais vaiko nuolatinės globos (rūpybos) metais – ne rečiau kaip kartą per metus.

42. Aplankant globojamą (rūpinamą) vaiką:

42.1. surašomas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas ir išsiaiškinama, kaip vykdomos vaiko globėjo (rūpintojo) pareigos;

42.2. susitinkama su vaiku, pabendraujama su juo be apribojimų, išklausoma vaiko nuomonė apie globos (rūpybos) sąlygas ir jo santykius su globėju (rūpintoju);

42.3. išklausoma vaiko globėjo (rūpintojo) nuomonė apie globos (rūpybos) vykdymą; jo santykius su vaiku ir jo tėvais; kokios pagalbos reikia globėjui (rūpintojui);

42.4. įvertinama, kaip globėjas (rūpintojas) rūpinasi vaiko saugumu, jo sveikata ir mokymusi, kam naudoja vaiko globos (rūpybos) išmoką (ir jos tikslinį priedą, kai vaiko globėju (rūpintoju) yra šeima);

42.5. įvertinama informacija apie kartu su vaiko globėju (rūpintoju) gyvenančius kitus asmenis (šių asmenų santykis su globojamu (rūpinamu) vaiku ir panašiai);

42.6. surašomas globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktas; šis aktas saugomas vaiko globos (rūpybos) byloje.

43. Vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūra atliekama vaiko globos (rūpybos) plane nustatytu laiku arba, esant svarbioms priežastims, anksčiau negu vaiko laikinosios globos (rūpybos) plane nustatytu laiku, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus.

44. Vaiko nuolatinės globos (rūpybos) pirminė peržiūra atliekama ne vėliau kaip po pusės metų nuo vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo, kitos peržiūros – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

45. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), į vaiko laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) peržiūrą pagal poreikį pakviečia dalyvauti: vaiką (jeigu tai neprieštarauja jo interesams), vaiko tėvus, vaiko globėją (rūpintoją), atestuotą socialinį darbuotoją, seniūnijos socialinį darbuotoją, dirbantį su socialinės rizikos šeimomis, socialinės globos įstaigos atstovą (jeigu vaikas gyvena institucijoje), psichologą, pirminės sveikatos priežiūros darbuotoją (jeigu vaikas turi sveikatos sutrikimų), vaiko gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistą, švietimo įstaigos atstovą, kitus su šio vaiko globa (rūpyba) susijusius asmenis. Vaiko teisių apsaugos skyrius praneša kviečiamiems asmenims apie planuojamą atlikti peržiūrą ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki posėdžio.

46. Atliekant vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūrą:

46.1. įvertinami globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymų aktai;

46.2. išklausoma vaiko nuomonė apie globos (rūpybos) sąlygas, jo santykius su globėju (rūpintoju) ir tėvais;

46.3. išklausoma vaiko globėjo (rūpintojo) nuomonė apie vaiko globos (rūpybos) vykdymą ir jo santykius su globojamu (rūpinamu) vaiku;

46.4. patikrinamas vaiko laikinosios globos (rūpybos) plano įgyvendinimas – įvertinami vaiko ir jo tėvų poreikiai ir išsiaiškinama, ar plane numatytos priemonės ir suplanuotos paslaugos turėjo įtakos vaiko tėvų gyvenimo būdo pokyčiams;

46.5. išsiaiškinama, ar vaikui buvo teiktos suplanuotos paslaugos ir kiek jos atitiko vaiko poreikius; įvertinami vaiko ryšiai su tėvais, vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų vykdymas, jo santykiai su vaiku ir jo tėvais, vaiko globos (rūpybos) išmokos (ir jos tikslinio priedo, kai vaiko globėju (rūpintoju) yra šeimyna) panaudojimas;

46.6. įvertinamas vaiko laikinosios globos (rūpybos) plano dalyvių įpareigojimų ir įsipareigojimų vykdymas ir pagal poreikį tikslinamas vaiko laikinosios globos (rūpybos) planas;

46.7. įvertinama su vaiko tėvais dirbusių socialinių darbuotojų informacija ir informacija apie kartu su globėju (rūpintoju) gyvenančius kitus asmenis;

46.8. išsiaiškinama, ar išnyko priežastys, dėl kurių buvo nustatyta vaiko laikinoji globa (rūpyba), ir ar vaikas gali sugrįžti pas savo tėvus;

46.9. išsiaiškinama, ar tėvai gali patys tinkamai pasirūpinti savo vaiku;

46.10. surašomas vaiko laikinosios globos (rūpybos) plano peržiūros aktas; šis aktas saugomas vaiko globos (rūpybos) byloje;

46.11. vaiko laikinosios globos (rūpybos) plano peržiūros akto kopijos pateikiamos vaiko globėjui (rūpintojui).

47. Atliekant vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūrą:

47.1. įvertinami globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymų aktai;

47.2. išklausoma vaiko nuomonė apie globos (rūpybos) sąlygas, jo santykius su globėju (rūpintoju) ir tėvais;

47.3. išklausoma vaiko globėjo (rūpintojo) nuomonė apie vaiko globos (rūpybos) vykdymą ir jo santykius su globojamu (rūpinamu) vaiku;

47.4. įvertinama, kaip globėjas (rūpintojas) rūpinasi vaiko saugumu, jo sveikata ir mokymusi, ar vaikas gauna būtinas paslaugas ir kiek jų teikimas atitinka vaiko poreikius, kaip globėjas (rūpintojas) naudoja vaiko globos (rūpybos) išmoką ir vykdo kitas globėjo (rūpintojo) pareigas;

47.5. įvertinama su vaiko tėvais dirbusių socialinių darbuotojų informacija ir nustatomos (jeigu reikia) rekomendacijos dėl vaiko globėjo (rūpintojo) bendradarbiavimo su specialistais, dirbančiais su vaiko tėvais;

47.6. įvertinama informacija apie kartu su vaiko globėju (rūpintoju) gyvenančius kitus asmenis;

47.7. išsiaiškinama, ar išnyko priežastys, dėl kurių vaikui buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ir ar jis gali sugrįžti pas savo tėvus;

47.8. įvertinama, ar pasikeitė tėvų elgesys su vaiku;

47.9. surašomas vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūros aktas; šis aktas saugomas vaiko globos (rūpybos) byloje;

47.10. vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūros akto kopijos pateikiamos vaiko globėjui (rūpintojui).

48. Aplankius globojamą (rūpinamą) vaiką arba atlikus vaiko laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) peržiūrą ir paaiškėjus Civilinio kodekso 3.246 straipsnio 3 dalyje nustatytoms aplinkybėms, Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), privalo skubiai:

48.1. paimti vaiką iš globėjo (rūpintojo) ir organizuoti jo apgyvendinimą saugioje aplinkoje – kitoje šeimoje, šeimynoje arba socialinės globos įstaigoje ar kitame viešajame juridiniame asmenyje;

48.2. inicijuoti teisės aktų nustatyta tvarka šio globėjo (rūpintojo) nušalinimą nuo pareigų vykdymo ir naujo globėjo (rūpintojo) paskyrimą, kol teismas nušalins nuo pareigų vaiko globėją (rūpintoją).

V. VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PASIBAIGIMAS

49. Vaiko globa (rūpyba) baigiasi Civilinio kodekso nustatytais atvejais.

50. Teismui panaikinus vaiko nuolatinę globą (rūpybą), vaiko tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius pateikia teismo nutarties kopijas vaiko globėjui (rūpintojui) ir vaiko globėjo (rūpintojo) gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriui (jeigu vaiko tėvai ir vaiko globėjas (rūpintojas) gyvena skirtingose savivaldybėse).

51. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu panaikinta vaiko nuolatinė globa (rūpyba), savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui pateikia teismo nutarties dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) panaikinimo kopiją.

52. Vaiko tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius, įsiteisėjus teismo sprendimui dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) panaikinimo, skubiai organizuoja vaiko grąžinimą tėvams. Grąžinant vaiką dalyvauja vaiko tėvai, vaiko globėjas (rūpintojas), vaiko tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir vaiko globėjo (rūpintojo) gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriaus atstovai (jeigu vaiko tėvai ir globėjai (rūpintojai) gyvena skirtingose savivaldybėse).

53. Vaiko tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius surašo vaiko grąžinimo tėvams aktą, jį pasirašo visi vaiko grąžinimo tėvams dalyviai. Vaiką sugrąžinus tėvams, jiems grąžinami ir vaiko asmens dokumentai.

54. Vaiko globos (rūpybos) byla saugoma Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [806](#), 2012-06-27, Žin., 2012, Nr. 80-4165 (2012-07-10), i. k. 1121100NUTA00000806

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1095](#), 2003-08-28, Žin., 2003, Nr. 84-3836 (2003-09-03), i. k. 1031100NUTA00001095

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 "Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [806](#), 2012-06-27, Žin., 2012, Nr. 80-4165 (2012-07-10), i. k. 1121100NUTA00000806

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 "Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo